

Ngày nhận bài: 20/01/2025; Ngày thẩm định: 11/02/2025; Ngày duyệt đăng: 27/02/2025.

CÔNG TÁC ĐÀO TẠO, BỒI DƯỠNG NGHIỆP VỤ PHÒNG CHÁY, CHỮA CHÁY VÀ CỨU NẠN, CỨU HỘ CHO ĐỘI NGŨ CÔNG AN CẤP XÃ ĐÁP ỨNG YÊU CẦU NHIỆM VỤ TRONG TÌNH HÌNH MỚI CỦA TỈNH BẮC GIANG

Trung tá, ThS NGUYỄN MINH TIỀN

Phó trưởng Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an tỉnh Bắc Giang

*Tác giả liên hệ: Nguyễn Minh Tiền

Tóm tắt: Công tác đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ về phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ (PCCC&CNCH) cho đội ngũ Công an cấp xã là điều tất yếu và đóng vai trò rất quan trọng trong việc đảm bảo an ninh trật tự nói chung và đảm bảo an toàn phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ nói riêng. Bài viết phân tích thực trạng và đề xuất một số giải pháp nâng cao hiệu quả trong công tác đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ về an toàn PCCC&CNCH cho đội ngũ Công an cấp xã đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới của tỉnh Bắc Giang.

Từ khóa: đào tạo, bồi dưỡng, huấn luyện nghiệp vụ, Công an xã, tỉnh Bắc Giang.

Abstract: Professional training in fire and rescue for the Commune Police force is essential and plays a critical role in maintaining public security and order, as well as ensuring fire safety. This article analyzes the current situation and presents several solutions aimed at enhancing the effectiveness of professional training in this area for the Commune Police force, enabling them to meet the mission requirements in the evolving context of Bac Giang province.

Keywords: professional training, drilling, Commune Police, Bac Giang province.

1. Tỉnh Bắc Giang là một tỉnh thuộc vùng Đông Bắc Việt Nam, gồm 01 thành phố và 01 thị xã, 08 huyện, với tổng số 209 xã, phường, thị trấn, nằm trên tuyến hành lang kinh tế Lạng Sơn - Hà Nội - Thành phố Hồ Chí Minh, tiếp giáp với Thủ đô Hà Nội và các tỉnh Bắc Ninh, Hải Dương, Lạng Sơn, Quảng Ninh, Thái Nguyên; liền kề “Tam giác phát triển kinh tế Hà Nội - Hải Phòng - Quảng Ninh”. Với đặc điểm vị trí địa lý thuận lợi cho phát triển kinh tế, tính trong 9 tháng đầu năm 2024, tỉnh Bắc Giang đang dẫn đầu cả nước về tăng trưởng kinh tế (GDP tăng khoảng 13,89%). Cùng với sự phát triển kinh tế, xã hội đó,

trên địa bàn tỉnh ngày càng xuất hiện nhiều cơ sở với quy mô ngày càng lớn, đầu tư cơ sở vật chất ngày càng hiện đại, khối lượng hàng hóa, vật tư của các cơ sở tập trung ngày càng nhiều. Điều này dẫn đến nguy cơ xảy ra cháy, nhất là cháy lớn, gây thiệt hại nghiêm trọng ngày càng gia tăng, ảnh hưởng đến trật tự, an toàn xã hội. Tính đến tháng 10/2024, trên địa bàn tỉnh Bắc Giang đã xảy ra 23 vụ cháy, làm 03 người chết, 04 người bị thương, thiệt hại về tài sản khoảng 179 triệu đồng và 7,6ha rừng, chủ yếu tập trung tại các nhà ở kết hợp kinh doanh, nhà ở riêng lẻ, cơ sở sản xuất nhỏ chủ yếu là cơ sở do Ủy ban nhân dân cấp xã quản

lý. Trước thực trạng đó, công tác PCCC&CNCH có vai trò vô cùng quan trọng trong việc bảo vệ tính mạng, tài sản của người dân và xã hội. Nhiệm vụ cấp thiết cần phải thực hiện tốt công tác quản lý nhà nước về PCCC&CNCH, trong đó lực lượng Công an xã, phường, thị trấn (gọi tắt là Công an cấp xã) có vai trò trực tiếp tham mưu cho Ủy ban nhân dân cùng cấp trong công tác quản lý nhà nước về PCCC&CNCH trên địa bàn. Do đó, công tác đào tạo, bồi dưỡng, huấn luyện nghiệp vụ về PCCC&CNCH cho đội ngũ Công an cấp xã là điều tất yếu và đóng vai trò rất quan trọng trong việc đảm bảo an ninh trật tự nói chung và đảm bảo an toàn PCCC&CNCH nói riêng.

2. Về công tác lãnh đạo, chỉ đạo, căn cứ vào Nghị định số 136/2020/NĐ-CP ngày 24/11/2020 và Nghị định số 50/2024/NĐ-CP ngày 10/5/2024 của Chính phủ, Ủy ban nhân dân cấp xã tổ chức quản lý nhà nước về PCCC&CNCH đối với các cơ sở thuộc Phụ lục IV được ban hành kèm theo Nghị định trên, tính đến tháng 10/2024 tổng số lượng cơ sở thuộc phụ lục IV trên địa bàn tỉnh Bắc Giang là 33.226 cơ sở.

Với vị trí, vai trò nòng cốt, trực tiếp của lực lượng Công an cấp xã giúp UBND cấp xã quản lý nhà nước về PCCC&CNCH trên địa bàn, Công an tỉnh Bắc Giang đã tham mưu với Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh ban hành 13 văn bản lãnh đạo, chỉ đạo, triển khai các mặt công tác PCCC&CNCH nói chung, công tác đào tạo, bồi dưỡng, huấn luyện nghiệp vụ PCCC&CNCH cho đội ngũ Công an cấp xã nói riêng. Điển hình như: Kế hoạch số 63-KH/TU ngày 12/8/2022 của Tỉnh ủy Bắc Giang về việc triển khai thực hiện Nghị quyết số 12/NQ-TW ngày 16/3/2022 của Bộ Chính trị về việc “Đẩy mạnh xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới”, Chỉ thị số 31-CT/TU ngày 04/3/2024 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về tăng cường sự lãnh đạo của các cấp ủy Đảng đối với công tác PCCC&CNCH trên địa bàn tỉnh trong

tình hình mới; triển khai thực hiện Quy hoạch hạ tầng PCCC thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050 trên địa bàn tỉnh.... Trên cơ sở đó, Ban Giám đốc Công an tỉnh Bắc Giang ban hành 118 văn bản chỉ đạo, hướng dẫn, chấn chỉnh, tổ chức thực hiện các mặt công tác PCCC&CNCH, trong đó có công tác đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ PCCC&CNCH cho lực lượng Công an tỉnh Bắc Giang.

Tính đến tháng 10/2024, Công an tỉnh Bắc Giang đã triển khai nhiều công tác liên quan đến đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ PCCC&CNCH cho đội ngũ Công an cấp xã như: tổ chức 08 hội nghị, tọa đàm hướng dẫn, đào tạo, bồi dưỡng, huấn luyện nghiệp vụ PCCC&CNCH cho 100% đội ngũ Công an cấp xã trên địa bàn tỉnh qua đó nâng cao kiến thức, kỹ năng PCCC&CNCH, cập nhật, hướng dẫn thực hiện văn bản pháp luật cho lực lượng Công an cấp xã. Phối hợp với Cục Cảnh sát PCCC&CNCH, tổ chức cho lực lượng Công an cấp xã, thị trấn tham gia tập huấn nghiệp vụ kiểm tra về PCCC&CNCH. Tổ chức đưa lực lượng Công an chính quy tốt nghiệp Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy về cơ sở, đặc biệt là Công an cấp xã, đồng thời cử cán bộ tham gia đào tạo nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ tại Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy, các lớp phối hợp với các trường Công an nhân dân đào tạo tại địa phương, tạo điều kiện thuận lợi cho cán bộ, chiến sỹ học tập và đảm bảo công tác chuyên môn.

Tuy nhiên, công tác đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ PCCC&CNCH cho Công an cấp xã trên địa bàn tỉnh Bắc Giang còn tồn tại một số hạn chế, bất cập. Một số chỉ huy, cán bộ Công an cấp xã chưa nhận thức đầy đủ vị trí, tầm quan trọng, tính chất khó khăn, phức tạp trong quản lý nhà nước về PCCC&CNCH nên vẫn còn thụ động, chưa dành nhiều thời gian tự nghiên cứu, nâng cao trình độ nghiệp vụ về PCCC&CNCH. Hiệu quả trong công tác bồi dưỡng, huấn luyện nghiệp vụ về PCCC&CNCH chưa đạt kết quả cao, chưa đáp ứng được yêu cầu thực tiễn đề ra.

Từ thực tiễn cho thấy, lực lượng Dân phòng, Tổ Liên gia có vai trò, vị trí hết sức quan trọng trong công

tác PCCC&CNCH, bởi họ là người của địa phương, là người có mặt và xử lý sự việc từ khi mới phát sinh. Tuy nhiên, lực lượng Công an xã chưa có nhiều kiến thức, kinh nghiệm nên việc huấn luyện, hướng dẫn về PCCC&CNCH cho Đội Dân phòng, Tổ Liên gia dần đến kỹ năng, nghiệp vụ PCCC&CNCH của Đội Dân phòng, Tổ Liên gia chưa đảm bảo yêu cầu thực tiễn, còn lúng túng khi có sự việc xảy ra, đồng thời kết quả các hội thi về PCCC&CNCH chưa cao.

Các lớp bồi dưỡng do Công an tỉnh phối hợp với các Cục Nghiệp vụ mở trong thời gian qua chỉ đáp ứng được yêu cầu trước mắt, thời lượng học tập gấp rút, trong khi đó thực tiễn địa bàn cơ sở lại “muôn màu muôn vẻ”, về lâu dài nếu không được đào tạo, bồi dưỡng một cách cơ bản, nền tảng thì cán bộ, chiến sỹ khó có thể đảm đương với khối lượng công việc tại địa bàn.

Lực lượng Công an xã đa số chưa qua đào tạo chuyên ngành về PCCC&CNCH nên gặp nhiều khó khăn trong tiếp cận các từ ngữ chuyên ngành, các tiêu chuẩn, quy chuẩn về PCCC&CNCH, đồng thời lực lượng Công an xã cùng một lúc kiêm nhiệm nhiều công việc. Điều này cũng gây ra những khó khăn nhất định trong công tác đào tạo, bồi dưỡng, huấn luyện kiến thức về PCCC.

Mặt khác, biên chế bình quân hiện nay tại một xã, thị trấn dao động từ 03 - 05 cán bộ, chiến sỹ. Với tính chất là một đơn vị chiến đấu, quân số quá ít sẽ dẫn đến hiện tượng đơn vị Công an xã không mạnh dạn đề xuất hoặc không tạo điều kiện để cử cán bộ, chiến sỹ đi đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao kiến thức, trình độ. Đây là tâm lý chung của hầu hết các đơn vị thường trực chiến đấu hiện nay. Có thể thấy, khối lượng công việc tại địa bàn cơ sở rất nặng nề, việc cử cán bộ, chiến sỹ đi đào tạo kể cả ngắn hạn hay dài hạn, tập trung hay không tập trung vô hình chung sẽ làm thiếu hụt quân số làm việc, áp lực dồn lên các đồng chí khác dẫn đến quá tải, không hoàn thành các chỉ tiêu công tác, nhiệm vụ chính trị được giao, thậm chí ngay cả với chính bản thân đồng chí được cử đi học. Điều này dẫn đến tâm lý “ngại học tập”, làm việc

theo thói quen, kinh nghiệm, tạo ra “sức ì” có hệ thống. Đây là vấn đề có tính cản trở không nhỏ đối với yêu cầu xây dựng lực lượng Công an nhân dân ngày càng chính quy, tinh nhuệ, hiện đại như hiện nay. Kinh phí dành cho đào tạo, bồi dưỡng, huấn luyện nghiệp vụ về PCCC&CNCH còn nhiều hạn chế, đặc biệt là kinh phí để xây dựng các mô hình, tháp tập, phương tiện,....

3. Xuất phát từ thực trạng nêu trên để nâng cao hiệu quả trong công tác đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ PCCC&CNCH cho đội ngũ Công an cấp xã đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới của tỉnh Bắc Giang, Công an tỉnh Bắc Giang kiến nghị thực hiện một số giải pháp sau đây:

Một là, tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân các cấp trong công tác đào tạo, bồi dưỡng, huấn luyện nghiệp vụ PCCC&CNCH cho đội ngũ Công an cấp xã.

Tiếp tục tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo, thực hiện nghiêm túc Kế hoạch số 63-KH/TU ngày 12/8/2022 của Tỉnh ủy Bắc Giang về việc triển khai thực hiện Nghị quyết số 12/NQ-TW ngày 16/3/2022 của Bộ Chính trị về việc "Đẩy mạnh xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới", từ đó nâng cao nhận thức của cấp ủy, chính quyền trong công tác PCCC&CNCH nói chung và công tác đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ về PCCC&CNCH đối với lực lượng Công an cấp xã nói riêng. Thực tiễn đã cho thấy, ở đâu công tác PCCC&CNCH được xác định là nhiệm vụ quan trọng và thường xuyên của cấp ủy, chính quyền thì ở nơi đó công tác này có hiệu quả.

Hai là, nâng cao nhận thức của cán bộ, chiến sỹ thực hiện nhiệm vụ công tác PCCC&CNCH.

Nâng cao nhận thức của cán bộ, chiến sỹ thông qua đẩy mạnh hoạt động sinh hoạt chuyên môn. Thông qua sơ kết, tổng kết chuyên đề nghiệp vụ, giao ban công tác tháng, quý để bồi dưỡng, giáo dục; làm cho mỗi cán bộ, chiến sỹ hiểu sâu sắc hơn về mục tiêu,

nhệm vụ, phương pháp quản lý nhà nước về PCCC&CNCH, nhận diện được các dấu hiệu vi phạm pháp luật về PCCC&CNCH tại địa bàn. Đồng thời, chủ động đề xuất tổ chức chỉ đạo sơ kết, tổng kết các chuyên đề nghiệp vụ có liên quan đến quản lý nhà nước về PCCC&CNCH. Trên cơ sở đó, đúc rút thành những kinh nghiệm thực tiễn, có tính chất chỉ dẫn về hoạt động chuyên môn, làm cơ sở để tiếp tục bồi dưỡng, nâng cao nhận thức, năng lực của đội ngũ cán bộ, chiến sỹ trực tiếp triển khai các hoạt động quản lý nhà nước về PCCC&CNCH đối với Công an cấp xã.

Bên cạnh đó, cấp ủy, lãnh đạo đơn vị tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục cán bộ, chiến sỹ trong đơn vị chấp hành nghiêm các quy định của pháp luật và ngành Công an trong triển khai các hoạt động quản lý nhà nước về PCCC&CNCH. Lãnh đạo cấp trên cần quan tâm đánh giá khách quan, toàn diện, ghi nhận đầy đủ và có những hình thức khen thưởng, động viên, bố trí sử dụng xứng đáng cho những thành quả mà lãnh đạo, cán bộ, chiến sỹ trực tiếp thực hiện nhiệm vụ quản lý nhà nước về PCCC&CNCH tại địa bàn cấp xã, cũng như xử lý nghiêm minh các trường hợp vi phạm theo quy định.

Ba là, sắp xếp, kiện toàn tổ chức bộ máy lực lượng Công an cấp xã đảm bảo số lượng, chất lượng và cơ cấu, tạo điều kiện thuận lợi cho việc đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ, năng lực đối với lực lượng này.

Hàng năm, căn cứ nhu cầu, nguyện vọng và trình độ của cán bộ, chiến sỹ trong đơn vị, Công an cấp xã hoặc các đội nghiệp vụ đều đề xuất, cử cán bộ, chiến sỹ đi đào tạo, bồi dưỡng, tập huấn nghiệp vụ, pháp luật chuyên sâu về PCCC&CNCH để hoàn thiện, nâng cao trình độ nghiệp vụ. Tuy nhiên, đối với Công an xã, với việc biên chế từ 03 - 05 cán bộ Công an như hiện nay, việc cử cán bộ, chiến sỹ đi học tập, đào tạo là rất khó do quân số quá ít. Để đảm bảo cân bằng giữa nhu cầu học tập, đào tạo của cán bộ, chiến sỹ và chất lượng, hiệu quả thực hiện nhiệm vụ chính trị của đơn vị, các đơn vị cần tiếp tục sắp xếp, bố trí đủ 08 - 10 biên chế tại mỗi Công an xã theo đúng Nghị quyết 12-NQ/ĐUCA, ngày 25/7/2022 của Đảng ủy

Công an Trung ương và Chỉ thị số 11/CT-BCA ngày 28/10/2022 của Bộ trưởng Bộ Công an. Bên cạnh đó, khi bổ sung nguồn nhân lực cho Công an cấp xã thời gian tới, cần tính toán, ưu tiên lựa chọn, điều động những đồng chí có năng lực, trình độ về PCCC&CNCH tại Công an cấp xã.

Bốn là, nâng cao, phát huy tinh thần, ý thức tự học tập, rèn luyện, tự đào tạo, bồi dưỡng của mỗi cán bộ, chiến sỹ.

Để năng lực công tác thực tiễn được tốt hơn, ngoài việc cử đi đào tạo, cần khuyến khích các đồng chí Công an xã chính quy tự đào tạo, bồi dưỡng bằng cách tự nghiên cứu hoặc học hỏi kinh nghiệm của các đồng chí khác trong và ngoài đơn vị. Ngoài ra, do sự tương đồng tính chất công việc giữa các Công an các xã, cần xây dựng mạng lưới kết nối thông tin trên nền tảng Internet để trao đổi kiến thức, giao lưu, học hỏi kinh nghiệm công tác, trau dồi các kỹ năng cần thiết giữa Công an các xã trong và ngoài huyện, thành phố để lực lượng này thực thi nhiệm vụ được tốt hơn.

Năm là, các trường Công an nhân dân chủ động biên soạn tài liệu, giáo trình giảng dạy phù hợp với thực tiễn tình hình mới trong công tác PCCC&CNCH cho lực lượng Công an cấp xã.

Hiện nay, kiến thức nghiệp vụ về an ninh, trật tự được đào tạo bài bản ở hầu hết các trường Công an nhân dân nhưng khối lượng và mức độ chuyên sâu có sự khác biệt. Các trường Công an nhân dân cần tổ chức nghiên cứu, bổ sung nội dung giảng dạy theo hướng trang bị cho học viên, sinh viên kiến thức chung quản lý nhà nước về an ninh trật tự, đặc biệt là một số kiến thức cơ bản về PCCC&CNCH. Để khi các học viên ra trường được điều động về địa bàn các xã, thị trấn sẽ không bị bỡ ngỡ, tiếp cận được ngay với công việc, góp phần hoàn thành nhiệm vụ đảm bảo công tác an ninh, trật tự tại địa phương.

Sáu là, tăng cường kinh phí dành cho đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ PCCC&CNCH.

Đề xuất, kiến nghị Ủy ban nhân dân cấp xã và các cơ quan có thẩm quyền quan tâm, tiếp tục tăng cường

đầu kinh phí cho đào tạo, bồi dưỡng, huấn luyện nghiệp vụ về PCCC&CNCH cho lực lượng Công an xã đáp ứng yêu cầu thực tiễn trong tình hình mới.

Công an tỉnh Bắc Giang là một trong những địa phương đi đầu của cả nước trong việc đưa Công an chính quy về địa bàn xã. Điều này cho thấy quyết tâm chính trị to lớn của Đảng ủy, Ban Giám đốc trong việc đưa một trong những đội ngũ “chính quy, tinh nhuệ” của Công an tỉnh về với quần chúng nhân dân. Thời gian tới, với sự quan tâm chỉ đạo sâu sát của lãnh đạo Bộ, sự đồng thuận và quyết tâm vào cuộc của cấp ủy, chính quyền địa phương, Công an tỉnh tin rằng lực lượng này sẽ được đào tạo, bồi dưỡng ngày càng bài bản, vững mạnh, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ giữ gìn, đảm bảo an ninh trật tự nói chung và công tác PCCC&CNCH nói riêng ở địa bàn cơ sở trong tình hình mới hiện nay.■

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Chính trị (2022), *Nghị quyết số 12-NQ/TW ngày 16/3/2022 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới*, Hà Nội.
2. Đảng ủy Công an Trung ương (2022), *Kế hoạch số 118-KH/ĐUCA ngày 25/5/2022 của Đảng ủy Công an Trung ương về đẩy mạnh xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới*, Hà Nội.